

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžk/28/2017
Identifikačné číslo spisu: 1014201890
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1014201890.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a z členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Marty Molnárovej, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) R. B. D. G., T. XX, R. zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Tomus Paluškovou, so sídlom Einsteinova 21, Bratislava, proti žalovanému Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. GR ZVJS-48-21-4/31-2014 zo dňa 09.09.2014, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/244/2014-59 zo dňa 16.11.2016 jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/244/2014-59 zo dňa 16.11.2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozsudku aj „krajský súd“) postupom podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu a podľa § 168 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 1 SPP žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Žalobou napadnutým rozhodnutím vydaným dňa 09.09.2014 žalovaný zmenil výrokovú časť prvostupňového rozhodnutia tak, že slová „v spojení s § 54 ods. 1 zákona“ nahradil slovami „v spojení s § 27 zákona č. 156/1993 Z.z. v znení účinnom do 01.07.2006“. V ostatných častiach zostalo prvostupňové rozhodnutie nezmenené. Prvostupňovým rozhodnutím Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, Chorvátska 5, Bratislava č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 uložil žalobcovi podľa § 60b ods. 4 zákona č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o výkone väzby“ alebo „zákon č. 221/2006 Z.z.) v spojení s § 54 ods. 1 zákona povinnosť uhradiť trovy väzby vo výške 436,43 €. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia sa uvádza, že uznesením Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4T 2/2005 zo dňa 10.02.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2009, bolo žalobcovi ako povinnému uložené uhradiť trovy výkonu väzby od 08.08.2004 do 27.01.2005. Na základe tohto uznesenia prvostupňový správny orgán rozhodol o výške trov výkonu väzby v sume 436,43 €, kedy denná sadzba predstavovala sumu 76 Sk

(jedna šesťdesiatina zo sumy životného minima 4 580 Sk).

3. Krajský súd skonštatoval, že uznesenie súdu sp. zn. 4T 2/2005 zo dňa 10.02.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.03.2009, bolo taktiež záväzná pre orgán rozhodujúci o trovách výkonu väzby, ktorý bol v danej veci riaditeľ ústavu, v ktorom žalobca vykonával väzbu. Pokiaľ teda bol riaditeľ ústavu pri začatí konania o určení výšky trov výkonu väzby viazaný výrokom uznesenia Krajského súdu v Bratislave o povinnosti nahradiť trovy štátu spojené s výkonom väzby, jeho úlohou bolo len vypočítať ich správnu výšku. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ bol vo výkone väzby v období od 08.08.2004 do 03.11.2005, vzťahujú na výpočet výšky trov sa pre toto obdobie ustanovenia aj vtedy účinného právneho predpisu, a to konkrétne zákona č. 156/1993 Z.z., ktorý bol účinný do 30.06.2006. Podľa tohto zákona (§ 27 ods. 1, 2) je obvinený v prípade odsudzujúceho rozsudku, ktorým bol uznaný za vinného, povinný nahradiť trovy štátu spojené s výkonom väzby, a to aj za každý začatý deň vo výške jednej šesťdesiatiny zo sumy podľa osobitného predpisu. V čase rozhodnom pre preskúmané konanie bol takýmto osobitným predpisom zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Jedna šesťdesiatina zo sumy životného minima ustanoveného týmto zákonom predstavuje sumu 76,- Sk, pričom za 173 dní výkonu väzby po prepočte konverzným kurzom (30,126 Sk/€) predstavuje výpočet výšky trov spojených s výkonom väzby žalobcu sumu 436,43 €. Vzhľadom na uvedené súd považoval rozhodnutie žalovaného za správne, vychádzajúce z dostatočne zisteného skutkového stavu, kedy správny orgán riadne aplikoval príslušné právne predpisy.

4. Krajský súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že právo uplatňovať náhrady trov spojené s výkonom väzby bolo v čase vydania napadnutých rozhodnutí premlčané. Nesúhlasil s argumentom žalobcu, že správny orgán mohol trovy spojené s výkonom väzby uplatniť dňom právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava I 5T 104/2004 (dňa 15.05.2007). Pre správny orgán bol právne relevantný výrok uznesenia Krajského súdu v Bratislave 4T 2/2005, ktoré bolo právoplatné dňom 23.03.2009.

5. Pokiaľ išlo o námietku žalobcu, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané neoprávnenou osobou, krajský súd poukázal na argumenty uvádzané žalovaným v jeho vyjadrení k žalobe opísané na str. 4, 5 odôvodnenia tohto rozsudku, s ktorými sa plne stotožnil. Ako uviedol žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe a tiež v odôvodnení žalobou napadnutého rozhodnutia, prvostupňové správne rozhodnutie bolo vydané príslušným správnym orgánom - riaditeľom ústavu, pričom skutočnosť, že rozhodnutie bolo podpísané v čase neprítomnosti riaditeľa ústavu osobou, ktorá bola poverená na zastupovanie počas jeho neprítomnosti neznamena, že toto rozhodnutie bolo vydané v rozpore so zákonom. Poverením na zastupovanie riaditeľa ústavu je daná internými predpismi (organizačným poriadkom ústavu), a teda nemožno konštatovať, že by rozhodnutie z tohto dôvodu trpelo akoukoľvek vadou, pokiaľ podpis na rozhodnutí v čase neprítomnosti riaditeľa ústavu nie je jeho ale osoby na to riaditeľom ústavu poverenej.

6. Krajský súd poukázal na ustanovenie § 60i ods. 5 zákona č. 221/2006, podľa ktorého chyby v písaní, počítaní a iné zrejme nesprávne v písomnom vyhotovení rozhodnutia oprávnený orgán aj bez návrhu opraví a vyrozumie o tom účastníka konania. Zákon neustanovuje žiadnu osobitnú formu, akým spôsobom takéto chyby v zmysle § 60i ods. 5 uvedeného zákona má správny orgán opraviť. Pokiaľ správny orgán zvolil spôsob, že pôvodné rozhodnutie uviedol do správnej podoby a v takejto správnej podobe ho zaslal účastníkovi konania (žalobcovi), nedopustil sa porušenia žiadneho právneho predpisu, a z tohto dôvodu treba považovať námietku žalobcu za právne irelevantnú.

7. Za právne irelevantnú považoval krajský súd tiež námietku žalobcu, v ktorej uvádzal, že sa správny orgán nevysporiadal so skúmaním plnenia jeho vlastných povinností voči žalobcovi počas výkonu väzby. V zmysle zákona č. 221/2006 Z.z. je povinnosť nahradiť štátu trovy spojené s výkonom väzby spätá výhradne iba s počtom dní, kedy je účastník konania vo výkone väzby a nie je viazaná na poskytnutý rozsah a kvalitu podmienok výkonu väzby. Rozsah a kvalita podmienok výkonu väzby bola pre konanie o určení výšky trov výkonu väzby právne bezvýznamná.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Namietal, že

otázka premlčania bola riešená krajským súdom nesprávne až arbitrárne a je nepreskúmateľná pre nedostatok dôvodov. Povinnosť nahradiť trovy spojené s výkonom väzby štátu vznikla právoplatným odsudzujúcim rozsudkom ex lege, a teda začala lehota plynúť 11.04.2007 (to, že bol rozsudok následne zrušený súhrnným rozsudkom na tom, že lehota začala plynúť od tohto dátumu nič nemení). Ak by sa pripustil výklad žalovaného, že objektívna premlčacia lehota začala plynúť až dňom rozhodnutia podľa ust. § 558 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku, tak by sa musela pripustiť skutočnosť, že začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty je závislý od subjektívneho rozhodnutia zástupcu oprávneného, kedy sa rozhodne vydať rozhodnutie podľa tohto ustanovenia. Takýto výklad je v rozpore s potrebou ústavne konformného výkladu zákonov podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

9. Sťažovateľ uviedol, že správny súd je povinný dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Napadnutý rozsudok nezodpovedá riadne odôvodnenému súdnemu rozhodnutiu. K námietke premlčania krajský súd uviedol iba strohé konštatovanie že, „pre správny orgán bol právne relevantný výrok uznesenia Krajského súdu v Bratislave 4T/2/2005, ktoré bolo právoplatné dňom 23.03.2009". Takéto odôvodnenie nespĺňa kritérium presvedčivosti v zmysle § 139 ods. 2 SSP a je nepreskúmateľné.

10. Opravenie rozhodnutia prvostupňového orgánu bolo vykonané spôsobom, ktorý je v rozpore s § 47 Správneho poriadku účinnom v čase vydania rozhodnutia. Z opraveného rozhodnutia, ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 11.09.2014 je zrejmé, že išlo o totožné rozhodnutie, kde bolo len dopísané, ktorá osoba v zastúpení ho podpísala. Na rozhodnutí je ten istý dátum vyhotovenia ako pri pôvodom a nie je nikde uvedené, že ide o opravné rozhodnutie. Podľa sťažovateľa išlo o dodatočné nahradenie prvej verzie písomného vyhotovenia rozhodnutia druhou opravenou verziou a takýto postup je možný len do času, kým sa účastníkovi konania chybná verzia neoznámila. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného je zrejmé, že nedošlo k dodatočnej zmene prostredníctvom opravného prostriedku ale len opravením formálnej chyby. Pokiaľ mal druhostupňový správny orgán za to, že išlo o zrejmu nesprávnosť, bolo potrebné zmenu vykonať tak aby bolo zrejmé z opraveného rozhodnutia, čo bolo v tomto rozhodnutí zmenené, kto a kedy opravu vykonal. Správny súd dospel k nesprávnemu právnomu názoru, že žalovaný postupoval v zmysle platnej právnej úpravy. Navyše sa argumentmi žalobcu vôbec nezaoberal, že „pokiaľ správny orgán zvolil spôsob, že pôvodné rozhodnutie uviedol do správnej podoby nedopustil sa porušenia žiadneho právneho predpisu".

11. Sťažovateľ doplnil odôvodnenie kasačnej sťažnosti o skutočnosti, že postup žalovaného, s ktorým sa v zmysle bodu 34 rozsudku stotožnil aj konajúci súd, by bolo možné aplikovať jedine vtedy, ak by oprávneným subjektom na konanie o trovách bol ústav. V takom prípade by mohol menom ústavu rozhodovať buď riaditeľ alebo ním splnomocnená osoba, prípadne iná osoba v zmysle interných predpisov ústavu. Avšak v predmetnom prípade je osoba oprávnená rozhodovať v konaní o trovách stanovená jednoznačne a nezmeniteľne priamo v zákone a zbaviť sa zákonnej povinnosti nie je možné odkazom na zaužívané postupy či podzákonné normy. Sťažovateľ mal za to, že konajúci súd sa nedostatočne vysporiadal s relevantnou právnou argumentáciou sťažovateľa, a teda aj v tomto prípade je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

12. Sťažovateľ namietal, že ak bolo rozhodnutie žalovaného zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie správny orgán je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. V rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/15/2013 zo dňa 27.02.2014 sa uvádza „V novom rozhodnutí sa žalovaný súčasne popri ďalších vysporiada s námietkami vznesenými žalobcom tiež v liste z 05.06.2009, ako aj v odvolaní (ust. § 250ja ods. 4 OSP)." Konajúci súd sa vôbec nevysporiadal s uvedenou žalobnou námietkou. Sťažovateľ mal za to, že takýto postup krajského súdu je vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie, v dôsledku ktorého bola žalobcovi odňatá možnosť konať pre súdom, keďže sa krajský súd nevysporiadal s právne relevantnými námietkami sťažovateľa, hoci k tomu boli zaviazaní právnym názorom súdu vyššieho stupňa.

13. Sťažovateľ uviedol, že krajský súd sa žiadnym presvedčivým spôsobom nevysporiadal s namietanou absenciou právnej úpravy prechodných ustanovení pre obdobie, kedy obvinený nastúpil do väzby pred

01.06.2006 a zároveň jeho väzba do toho dátumu aj skončila. Aj v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné.

14. Ďalej namietal, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkou premlčania tak, ako bola žalobcom zdôvodnená. Sťažovateľ má za to, že nárok žalovaného je premlčaný dokonca aj ak by sa pripustila 3-ročná premlčacia lehota. V napadnutom rozhodnutí žalovaného absentujú akékoľvek dôvody, ktoré by vysvetľovali oprávnenosť a zákonnosť vydania riaditeľa ústavu dňa 20.06.2014, t. j. viac ako dva roky po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty, krajský súd sa vo svojom rozhodnutí s touto právne relevantnou argumentáciou žiadnym spôsobom nevysporiadal.

15. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril, že konanie vo veci trov spojených s výkonom väzby je správnym konaním, ktoré je osobitne upravené zákonom č. 221/2006 Z.z. a ktoré v § 60d ods. 2 osobitne upravuje prekluzívnu lehota, v ktorej je správny orgán povinný nielen začať, ale aj právoplatným rozhodnutím osobe uložiť náhradu trov spojených s výkonom väzby. Zákon č. 221/2006 Z.z. je vo vzťahu k žalobcovi normou verejného práva, a preto nie je možné na postup prvostupňového správneho orgánu v preskúvanom konaní aplikovať ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov o premlčaní, ktorý je normou súkromného práva. Náhrada trov spojených s výkonom väzby tak bola žalobcovi uložená rozhodnutím oprávneného orgánu v rámci lehoty dvoch rokov od skutočnosti rozhodnej pre začatie konania vyplývajúcej z § 60d ods. 2 zákona č. 221/2006 Z.z.

16. K sťažobnému bodu, v ktorom žalobca poukazuje na presvedčivosť odôvodnenia kasačnou sťažnosťou napadnutého rozsudku žalovaný uviedol, že rozsudok obsahuje dôvody na ktorých je založený.

17. Žalovaný nad rámec svojej argumentácie zo dňa 17.12.2014 doplnil svoje vyjadrenie, že absencia alebo nepresnosť podpisovej doložky v rozhodnutí zo dňa 20.06.2014 je obsahovo formálnou chybou predstavujúcou inú zrejmu nesprávnosť, poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sž/142/2001. Žalobcom namietané porušenie § 47 Správneho poriadku nie je dôvodné aj preto, že pri vykonávaní opravy zrejmých nesprávností oprávnený orgán nepostupuje podľa Správneho poriadku, ale podľa zákona č. 221/2006 Z.z.

18. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že rozhodnutie zo dňa 20.06.2014 bolo vydané neoprávnenou osobou, žalovaný zotrváva na svojom vyjadrení zo dňa 17.12.2014. Vzhľadom na skutočnosť, že spôsob zastupovania riaditeľa ústavu ako oprávneného orgánu je vnútroorganizačnou záležitosťou ústavu, nie je predmetom úpravy všeobecne záväzného právneho predpisu, ale obsahom organizačného poriadku Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave ako jeho základného organizačného predpisu.

19. Žalovaný sa stotožnil s výrokom a odôvodnením rozsudku krajského súdu a navrhol aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný [§ 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“)], po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 SSP, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je v zmysle § 462 ods. 1 SSP dôvodná, a preto rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 455 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. o zrušení napadnutého rozsudku a o vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

21. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 156/1993 Z.z. (účinný do 30.06.2006) ak bol obvinený právoplatným odsudzujúcim rozsudkom uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu trovy spojené s výkonom väzby.

22. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 156/1993 Z.z. (účinný do 30.06.2006) výška trov výkonu väzby za

každý aj začatý deň podľa odseku 1 je jedna šesťdesiatina zo sumy podľa osobitného predpisu; suma sa zaokrúhľuje tak, že halierové sumy do 50 halierov vrátane sa zaokrúhľujú smerom nadol a halierové sumy nad 50 halierov smerom nahor.

23. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 221/2006 Z.z. (účinný od 01.07.2006) ak bol obvinený právoplatným odsudzujúcim rozsudkom uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu trovy spojené s výkonom väzby za dobu prvých 180 kalendárnych dní trvania väzby; ak ich nemožno uhradiť z pracovnej odmeny, nemocenských dávok a úrazových dávok, môže ústav na ich úhradu použiť peňažné prostriedky, ktoré má obvinený evidované na konte v ústave.

24. Podľa § 60b ods. 4 zákona č. 221/2006 Z.z. v konaní o trovách je oprávneným orgánom riaditeľ ústavu.

25. Podľa § 60i ods. 5 zákon č. 221/2006 Z.z. chyby v písaní, počítaní a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia oprávnený orgán aj bez návrhu opraví a vyrozumie o tom účastníka konania.

26. Podľa § 67 ods. 3 zákona č. 221/2006 Z.z. ak bol obvinený vzatý do väzby pred 1. júlom 2006 a väzba trvá aj po 1. júli 2006, úhrada trov výkonu väzby sa vypočíta oddelene; úhrada trov výkonu väzby do 1. júla 2006 sa vypočíta podľa doterajších predpisov a od 1. júla 2006 najviac za prvých 180 kalendárnych dní.

27. Podľa § 555 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu trovy spojené s výkonom väzby.

28. Podľa § 558 ods. 1 Trestného poriadku o povinnosti na náhradu trov poškodeného a ich sume, ako aj o povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom väzby a o povinnosti na náhradu odmeny a hotových výdavkov, ktoré boli uhradené štátom ustanovenému obhajcovi a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov podľa § 47 ods. 6, rozhodne po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa alebo ním poverený súdny úradník.

29. Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorý zmenil výrokovú časť prvostupňového rozhodnutia tak, že slová „v spojení s § 54 ods. 1 zákona" nahradil slovami „v spojení s § 27 zákona č. 156/1993 Z.z. v znení účinnom do 01.07.2006". V ostatných častiach zostalo prvostupňové rozhodnutie nezmenené. Prvostupňovým rozhodnutím Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, Chorvátska 5, Bratislava č. ÚVV-ÚVTOS-5-83/31-2014 zo dňa 20.06.2014 uložil žalobcovi podľa § 60b ods. 4 zákona č. 221/2006 Z.z. v spojení s § 54 ods. 1 zákona povinnosť uhradiť trovy väzby vo výške 436,43 €. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia sa uvádza, že uznesením Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4T 2/2005 zo dňa 10.02.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2009, bolo žalobcovi ako povinnému uložené uhradiť trovy výkonu väzby od 08.08.2004 do 27.01.2005. Na základe tohto uznesenia prvostupňový správny orgán rozhodol o výške trov výkonu väzby v sume 436,43 €, kedy denná sadzba predstavovala sumu 76 Sk (jedna šesťdesiatina zo sumy životného minima 4 580 Sk).

30. Podľa § 139 ods. 1 SSP v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene Slovenskej republiky" uvedie označenie správneho súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie účastníkov konania a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o prípustnosti kasačnej sťažnosti, o lehote na podanie kasačnej sťažnosti, o náležitostiach kasačnej sťažnosti, o povinnom zastúpení advokátom v kasačnom konaní alebo o neprípustnosti opravného prostriedku, deň a miesto vyhlásenia.

31. Podľa § 139 ods. 2 SSP v odôvodnení rozsudku uvedie správny súd stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

32. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s námietkou uplatnenou v žalobe - konkrétne s tvrdením, že krajský súd k námietke premlčania uviedol iba strohé konštatovanie, že „pre správny orgán bol právne relevantný výrok uznesenia Krajského súdu v Bratislave 4T 2/2005, ktoré bolo právoplatné dňom 23.03.2009“. Takéto odôvodnenie nespĺňa kritérium presvedčivosti v zmysle § 139 ods. 2 SSP a je nepreskúmateľné.

33. Kasačný súd poukazuje na to, že odôvodnenie je časťou rozsudku, v ktorej správny súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Preto zákon ustanovuje konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zatiaľ čo vo výroku správny súd vyslovuje, ako rozhodol, z odôvodnenia musí vyplývať, prečo tak rozhodol. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a taktiež preskúmateľné z pohľadu kasačného súdu (Baricová J. a kol. Správny Súdny poriadok. Komentár. Bratislava. C.H.BECK, 2018.s. 720)12.

34. Súd považuje za nevyhnutné uviesť, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03).

35. Náležitosti odôvodnenia rozsudku sa odlišujú od spôsobu, akým správny súd o podanej správnej žalobe meritórne rozhodne. V prípade, ak správny súd žalobu zamietne tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci, nepostačuje, aby sa obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, ale je povinný sa náležite venovať všetkým podstatným tvrdeniam účastníkov konania a následne sa nimi aj vysporiadať v odôvodnení svojho rozhodnutia.

36. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky predstavuje požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia jeden zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu, nakoľko iba vecne správne a náležite, t. j. zákonom predpísaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, je spôsobilé napĺňať ústavné kritériá vyplývajúce pre neho jednak z Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

37. V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

38. Kasačný súd v súvislosti s problematikou odôvodnenia súdneho rozhodnutia poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 825/2016 zo dňa 28.02.2017, v ktorom ústavný súd konštatoval, že „To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

39. Rovnako sa ústavný súd vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze č. k. III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

40. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky taktiež vyplýva, že „Súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 114/08 zo dňa 12.06.2008).

41. Krajský súd pri odôvodňovaní napadnutého rozsudku nepostupoval v zmysle vyššie uvedených zákonných pravidiel. Nedôsledne sa totiž vysporiadal s námietkou premlčania. K námietke premlčania krajský súd uviedol, tak ako to namietal žalobca, iba strohé konštatovanie, že „pre správny orgán bol právne relevantný výrok uznesenia Krajského súdu v Bratislave 4T 2/2005, ktoré bolo právoplatné dňom 23.03.2009“. Takéto odôvodnenie nespĺňa kritérium presvedčivosti v zmysle § 139 ods. 2 SSP a je nepreskúmateľné. Krajský súd nezdôvodnil žiadnym spôsobom, plynutie a dĺžku premlčacej doby, jej prerušenie ako aj za akých podmienok by došlo k uplynutiu premlčacej doby. Nespĺnil si teda povinnosť právne relevantným spôsobom zdôvodniť námietku premlčania vznesenú žalobcom v žalobe.

42. Ako vyplýva z uvedeného, odôvodnenie napadnutého rozsudku nemožno považovať za presvedčivé a zákonné. Svojím postupom krajský súd porušil právo žalobcu na spravodlivý proces, ktoré vychádza z čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR.

43. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/244/2014-59 zo dňa 16.11.2016 podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude vec opätovne prejednať v medziach podanej správnej žaloby a následne rozhodnúť, pričom krajský súd bude povinný svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť.

44. Podľa § 467 ods. 3 SSP, ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

45. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave a vec mu vrátil na ďalšie konanie a v kontexte s vyššie citovaným ustanovením o trovách kasačného konania, o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

46. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0. (§ 147 ods. 2 v spojení s §

139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.